

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

(Actualització 18/01/23)

CPISO AURORA PICORNELL

APRENDRE i CONVIURE en la DIVERSITAT

ÍNDEX

1. Marc normatiu

2. Justificació. Context sociolingüístic del centre

2.1. Entorn

2.2. Alumnat

3. Objectius

4. El tractament de la llengua catalana

4.1. Com a llengua vertebradora de l'ensenyament

4.1.1. Objectius

4.1.2. Pla d'acció

4.2. Com a llengua vehicular del centre

4.2.1. Objectiu

4.2.2. Pla d'acció

4.3. Com a llengua de l'àmbit administratiu

4.3.1. Objectiu

4.3.2. Pla d'acció

4.4. Usos lingüístics al centre

4.4.1. Objectius

4.4.2. Pla d'acció

5. El tractament global de les llengües curriculars en els processos d'ensenyament i aprenentatge per millorar coordinació i resultats

5.1. Tractament global de les diferents llengües

5.2. Mesures per a la coordinació i la integració curricular

5.3. Motivació de la decisió d'incorporar, o no, l'ensenyament en una llengua estrangera tenint en compte la realitat del centre

6. Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües i com s'articula aquest ensenyament. Previsions metodològiques

6.1. Previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament i aprenentatge de les llengües curriculars i de la competència comunicativa

6.2. Recursos

6.3. Activitats de foment de l'hàbit lector

6.4. Plantejaments sobre l'avaluació de la competència comunicativa

6.5. Estratègies organitzatives i curriculars per desenvolupar la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars

6.5.1. Objectius

6.5.2. Pla d'acció

7. Especificació de les àrees, matèries o mòduls que s'impartiran en cada una de les llengües

8. Criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre amb l'objectiu d'assolir el domini de les dues llengües oficials al final de l'escolaritat obligatòria

9. Objectius del pla d'acollida per alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de llengua catalana i, si també fos el cas, de llengua castellana

9.1. Objectius

9.2. Pla d'actuació

10. Aplicació, seguiment i avaluació del projecte lingüístic de centre

10.1. Objectius

10.2. Pla d'acció

1. Marc normatiu

- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre (LOMLOE).
- Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Articles 35 i 36.1.
- Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
- Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOCAIB 20/5/86 núm. 15), modificada per la Llei 1/2016, de 3 de febrer. Article 17 i següents.
- Decret 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de
- l'Administració de la CAIB (BOCAIB 18/12/90 núm. 154).
- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 17/7/1997 núm. 89).
- Decret 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles públiques d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària, i dels col·legis públics d'educació infantil i primària.
- Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària.
- Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics.
- Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, modificat pel Decret 28/2016, de 20 de maig.
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig.
- Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears, modificat pel Decret 30/2016 de 20 de maig.
- Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.
- Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.
- Ordre del conseller d'Educació Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB núm. 69 de 26/05/1998).

- Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària.
- Ordre de 13 de setembre de 2004, per la qual es regula el dret dels pares, les mares o tutors legals, a elegir la llengua del primer ensenyament dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.

2. Justificació. Context sociolingüístic del centre

El projecte lingüístic de centre (PLC) és el document en què s'estableix el tractament de les llengües d'ensenyament als centres educatius. Ha de reflectir l'estratègia del centre per, a partir del context sociolingüístic, poder desenvolupar les capacitats de l'alumnat en el domini de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i de la llengua castellana. El PLC s'ha de publicar a la pàgina web oficial del centre. Aquesta organització s'ha de reflectir al programa de gestió de centres (GestIB) de la Conselleria d'Educació i Universitat.

El PLC forma part del Projecte Educatiu de Centre i ha de tenir present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i ha de definir-se en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

EL PLC va encaminat a la consecució de l'objectiu ineludible d'assegurar que tot l'alumnat, en acabar el període d'escolaritat obligatòria i postobligatòria, tenguin el domini ORAL i ESCRIT de les dues llengües oficials (català i castellà) d'aquesta Comunitat Autònoma.

En el PLC queda definit:

- El tractament de la llengua catalana, com a vertebradora de l'ensenyament, com a llengua vehicular i d'aprenentatge i com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre.
- El tractament global de les llengües curriculars (catalana, castellana, estrangeres i clàssiques) en els processos d'ensenyament i aprenentatge amb l'objectiu de propiciar-ne la coordinació i la integració per tal de millorar-ne els resultats, tant en el conjunt com en relació a cada una.
- Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre amb l'objectiu d'assolir el compliment de la normativa referida a la normalització lingüística.
- Els criteris per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de la llengua catalana i, si n'és el cas, de la llengua castellana.

A partir de l'enquesta feta el curs 2017-2018 podem fer una anàlisi sociolingüística en què es constata que al nostre centre hi ha un ús marginal de la llengua catalana i, al mateix temps, un 30% de l'alumnat que viu pràcticament al marge de les dues llengües oficials de les Illes Balears. Per això, presentam una anàlisi del context sociolingüístic, que ens ha de servir de punt de partida.

2.1. Entorn

El centre està situat al carrer Amer, número 46. Es troba ubicat a la barriada de la Soledat, al districte de Llevant. Limita al nord amb les barriades de Son Gotleu i Son Canals, a l'est amb l'Estadi Balear, al sud amb el Polígon de Llevant i a l'oest amb el barri de Pere Garau.

Trobam els orígens d'aquesta barriada a finals del segle XVI, però es començà a poblar el 1851, que coincidí amb la creació de la fàbrica de Can Ribes. A finals del segle XIX s'aprova la urbanització i es construeixen els primers habitatges per als obrers, es converteix en un dels barris industrials més importants. El 1960 es construeixen habitatges unifamiliars amb una o dues plantes. Tanquen la majoria de les indústries i comença un període de degradació que s'allarga fins a l'actualitat.

Tot i que en un principi la barriada estava poblada per gent nascuda a les Illes Balears, de parla catalana, en les darreres dècades s'ha anat poblant de gent procedent de la península de parla castellana i aquesta s'ha convertit en la llengua dominant de la zona.

Part del nostre alumnat viu en aquesta barriada on està situat el centre, però n'hi ha d'altre que viu a barriades que limiten amb la Soledat, com la de Pere Garau, la de Son Gotleu... Barriades que tenen un índex molt alt d'estrangers (principalment africans i asiàtics).

2.2. Alumnat

L'alumnat que assisteix al CPIESO Aurora Picornell és, majoritàriament, no catalanoparlant i el nombre d'alumnes d'origen estranger és superior als nascuts dins l'Estat espanyol.

Al centre tenim representades 25 nacionalitats diferents, les llengües de les quals són, majoritàriament, no romàniques, la qual cosa fa que l'ensenyament en aquest centre sigui especialment complicat a causa del desconeixement de les dues llengües oficials de la nostra comunitat autònoma i pel fet de parlar llengües amb un codi totalment diferent al nostre (xinès, àrab, urdú, wolof, mandinga...).

També s'ha de tenir en compte que l'alumnat espanyol no és de territori de parla catalana i que, per tant, també desconeix la llengua pròpia de les Illes Balears.

El centre acull al llarg de tot el curs escolar alumnat d'incorporació tardana, per la qual cosa té en funcionament un programa d'acollida lingüística i cultural.

3. Objectius

Els objectius generals del PLC queden contemplats en el marc legal, per la qual cosa, s'han d'aplicar al centre. Aquests objectius generals són els següents:

- Garantir la competència lingüística de l'alumnat en les dues llengües oficials en acabar el període d'escolarització obligatòria. Tota l'estructura docent n'és directament responsable.
- Conèixer i utilitzar de manera apropiada la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i la llengua castellana, tant oralment com per escrit, de manera que puguin ser emprades com a llengües de comunicació i d'aprenentatge i desenvolupar hàbits de lectura.
- Adquirir en almenys una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeti expressar i comprendre missatges senzills i desenvolupar-se en situacions quotidianes.
- Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències naturals, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura, especialment els corresponents a les Illes Balears, reforçar el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.
- Fer del català la llengua vehicular del centre.
- Garantir la competència lingüística del professorat en les dues llengües oficials.
- Adoptar un criteri general de discriminació positiva respecte del català en la presa de decisions que afectin l'ús de les llengües a diferents àmbits tenint en compte que és la llengua que parteix d'una situació desfavorida històricament.
- Atendre les necessitats lingüístiques de l'alumnat d'incorporació tardana, acabat d'arribar a la Comunitat Autònoma i sense coneixements previs de la llengua catalana.
- Emprar el català com a llengua vehicular, és a dir, la llengua que usará el professorat, l'alumnat, el personal no docent, en els materials d'aula, en les eines d'avaluació, etc.
- Fer entendre a tots els membres de la comunitat educativa, professorat, alumnat, famílies, personal no docent, etc, que el domini i l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat Autònoma, el català, és una mostra d'integració i d'estima de la nostra Comunitat.

4. El tractament de la llengua catalana

El català ha de ser llengua vehicular i de cohesió del centre, en les relacions entre els membres de la comunitat educativa. L'equip directiu s'ha d'encarregar de la supervisió del seguiment fet pel coordinador de la comissió lingüística de l'ús del català com a llengua en què s'imparteixen les matèries que el projecte lingüístic estableix.

4.1. Com a llengua vertebradora de l'ensenyament

4.1.1. Objectius

1. Aconseguir l'ús normal de la llengua catalana en tant que és la llengua pròpia de les Illes Balears i vetlar perquè continuï essent la llengua vehicular en tots els àmbits.
2. Vetlar perquè s'imparteixin totes les assignatures no lingüístiques en català.
3. Vetlar perquè es continuï mantenint el consens i la implicació de tota la comunitat educativa en l'establiment de les línies d'actuació lingüística.

4.1.2. Pla d'acció

1. El català és la llengua vehicular del centre. Això vol dir que s'ha de tendir a la normalitat en l'ús de la llengua a tots els efectes. El català és la llengua de totes les matèries que no pertanyen als departaments de llengua castellana o de llengües estrangeres.
2. S'entén per assignatura impartida en català aquella en què s'hi treballen les quatre habilitats lingüístiques (entendre, llegir, escriure i parlar). Que una àrea s'imparteixi en llengua catalana implica: que el material és en aquesta llengua, que el material audiovisual ho és majoritàriament, que les eines d'avaluació s'hi redacten, que el docent hi escriu la documentació que passa a l'alumnat, que aquesta és la llengua d'interrelació oral amb l'alumnat i que l'alumnat hi redacta els treballs i exàmens. Els docents s'esforçaran per oferir un registre formal de la llengua i un model que tenguí en compte la correcció adequada a la feina docent.
3. Els departaments didàctics i les famílies professionals adquiriran el material preferentment en llengua catalana.
4. S'utilitzarà el català per al material didàctic creat o adaptat pels propis docents del centre. El pla d'actuació lingüística podrà contemplar la creació d'un servei de correcció, atès per un membre de la comissió lingüística o del departament de català, amb disponibilitat horària sobre l'horari lectiu, per atendre els possibles dubtes dels diferents membres de la comunitat educativa, així com per corregir textos.
5. La biblioteca adquirirà obres en llengua catalana. S'han d'adquirir, així mateix, obres en la

- llengua en què s'imparteixen cadascuna de les assignatures que formen part de les àrees de llengües. Se seguirà el criteri d'adquirir obres en versió original quan es tracti d'obres escrites en català o castellà, i també en anglès o francès quan es tracti de llibres de lectura d'aquestes matèries, i de donar preferència a la versió catalana per a les obres traduïdes d'altres llengües.
6. El català ha de ser usat de forma preferent en les activitats extraescolars i en el material subministrat pel departament d'orientació. Les manifestacions pròpies del centre (revista, cartells, pàgina web, xarxes socials...) seran en llengua catalana.
 7. En el cas dels alumnes amb necessitats educatives especials, la planificació de l'ús de la llengua catalana es farà d'acord amb les possibilitats individuals dels alumnes i, en tot cas, en consonància amb la resta dels aprenentatges i amb el seu itinerari curricular d'ençà que començaren l'educació obligatòria.
 8. A secundària, els caps de departament s'asseguraran que a les programacions es faci constar que l'ensenyament de les matèries es farà en català, exceptuant les àrees de llengües i aquelles optatives o projectes d'investigació que puguin impartir els departaments de llengua castellana o de llengües estrangeres.
 9. L'equip directiu s'encarregarà d'exigir a la Conselleria d'Educació que tot el professorat que arribi al centre estigui capacitat per impartir classes en llengua catalana tal i com marca la llei, que considera com a bilingües totes les places de les Illes Balears. També s'encarregarà que el professorat nouvingut, així com les famílies que matriculen els seus fills al centre, siguin informats del projecte lingüístic en vigor.
 10. S'ha d'incidir en l'ús de la llengua catalana en la comunicació professorat-alumnat.
 11. Es promourà la celebració de festes arrelades en la cultura popular com la de sant Antoni, sant Jordi, Carnaval... I s'afavorirà la participació en activitats culturals en català organitzades pel centre o per altres entitats.
 12. S'ha de fomentar la catalanització de les eines Google que, de forma general, usa l'alumnat.
 13. S'ha d'impulsar una coordinació entre el PLC, la biblioteca i el Pla Lector del centre.
 14. S'ha de treballar en la millora i concreció del protocol de rebuda dels alumnes nouvinguts i dels que necessiten un suport lingüístic especial.

4.2. Com a llengua vehicular del centre

4.2.1. Objectiu

Vetlar per mantenir i potenciar l'ús de la llengua catalana a l'àmbit administratiu, ambiental i de relació i per ampliar-lo si hi apareixen àmbits d'ús nous.

4.2.2. Pla d'acció

1. La comunicació escrita -interna i externa- es farà en català.
2. Es fomentarà l'ús de la llengua catalana en totes les comunicacions orals: famílies, alumnat, proveïdors, correspondència general.... Les comunicacions escrites es faran íntegrament en català.
3. Les famílies o els tutors legals podran demanar una versió en castellà en cas que no entenguin la informació.
4. La informació dirigida a les famílies o als tutors legals de l'alumnat nouvingut es traduirà (sempre que sigui possible) a la seva llengua materna durant el període d'acollida per tal de garantir que reben adequadament aquesta informació. Els escrits, per tant, es presentaran amb la versió catalana per una cara i la de la llengua materna per l'altra.
5. Informar a les famílies dels cursos que s'hi dirigeixen i que ens arriben a través de diferents institucions públiques.
6. El fons de la biblioteca ha de tenir una presència creixent de títols en català.
7. S'ha d'utilitzar la llengua catalana a la web del centre.
8. S'ha de fomentar l'ús progressiu de la llengua catalana en aquests espais per part de l'alumnat.
9. S'ha de potenciar l'ús de programari en llengua catalana i la presència d'aquesta llengua en les xarxes virtuals, blocs, etc. del centre.

4.3. Com a llengua de l'àmbit administratiu

4.3.1. Objectiu

El català ha de ser la llengua dels documents administratius (sense perjudici dels drets lingüístics reconeguts per les lleis), les gestions i comunicacions internes i externes, les relacions entre els membres de la comunitat educativa, la retolació i l'ambientació del centre.

4.3.2. Pla d'acció

1. Tota la documentació que generin la gestió acadèmica i la gestió econòmica i administrativa del centre ha de ser en llengua catalana. En el cas que les persones que se n'encarreguin no estiguin capacitades per fer-ho, podran, en crear-se, utilitzar el servei de Correcció i Traducció.
2. La retolació de l'institut serà en llengua catalana a tots els espais del Centre (entrada, passadissos, sales de docents, biblioteca, aules, gimnàs, laboratoris, sala d'actes, etc.)
3. El Centre utilitzarà la llengua catalana en totes les comunicacions escrites adreçades als diferents membres de la Comunitat Escolar.
4. El personal d'administració i serveis ha de tenir els coneixements de llengua catalana necessaris

per al desenvolupament de les seves funcions.

5. El centre utilitzarà preferentment la llengua catalana per presentar-se en actes públics, anunciar actes culturals que organitza o en els quals participa i per adreçar-se als mitjans de comunicació.

4.4. Usos lingüístics al centre

4.4.1. Objectius

1. Millorar la competència lingüística en català de l'alumnat.
2. Fomentar la tolerància i el respecte envers la diversitat lingüística.

4.4.2. Pla d'acció

1. En una conversa bilingüe el docent no abandonarà la llengua catalana per tal d'afavorir la integració de l'alumnat no catalanoparlant en aquesta llengua.
2. La llengua catalana serà considerada llengua ambiental del centre. Això implica parlar en català també fora de l'aula.
3. No es permeten actituds d'intolerància lingüística ni dins ni fora de l'aula referent a cap llengua.

5. El tractament global de les llengües curriculars en els processos d'ensenyament i aprenentatge per millorar coordinació i resultats

El projecte curricular d'etapa serà coordinat i elaborat sota la supervisió i la coordinació de la comissió pedagògica del centre i recull les directrius i les decisions incloses en el projecte lingüístic en matèria d'ensenyament en llengua catalana i d'ensenyament i aprenentatge de les llengües en tots aquells aspectes que la legislació contempla per als projectes curriculars.

5.1. Tractament global de les diferents llengües

A part de la llengua catalana i la llengua castellana, al centre s'ensenyen també l'anglès (1a llengua estrangera) i el francès (2a llengua estrangera).

A més d'aquestes llengües, es potencia la presència de les llengües familiars dels alumnes al centre, per tal de prestigiar-les entre l'alumnat i valorar-ne el bagatge lingüístic.

Un dels objectius de la LOMLOE és el d'educar en la diversitat lingüística i cultural, formar parlants plurilingües i interculturals des de la plena competència en català i castellà i és un dels objectius que ens plantejam com a centre, sobretot si tenim en compte la tipologia del nostre alumnat.

S'han d'establir les normes d'ús lingüístic per a les àrees impartides en llengua catalana i, de manera anàloga, per a les altres llengües de l'ensenyament.

5.2. Mesures per a la coordinació i la integració curricular

Des del curs 22-23 els departaments de secundària de llengua catalana i castellana formen part d'un mateix macrodepartament (sociolingüístic) i, a més, treballen des del curs 21-22 per àmbits, això implica que comparteixen més hores de coordinació que afavoreixen el repartiment de criteris i sabers entre les dues matèries, l'establiment de punts de coordinació per al desenvolupament curricular, per a l'enfocament didàctic, per fer possible la transferència d'aprenentatges i per dotar la nostra tasca de coherència metodològica.

I, juntament amb el departament de Llengües estrangeres, s'ha reflexionat sobre l'ensenyament de les llengües, l'avaluació (unificació de les rúbriques), la millora en la competència lingüística i s'han unificat els criteris per tal que l'alumnat rebi un mateix model.

Les programacions dels departaments lingüístics es fan a partir d'un consens del que entenem que ha de ser l'ensenyament d'una llengua (enfocament comunicatiu, treball de les quatre habilitats lingüístiques...).

5.3. Motivació de la decisió d'incorporar, o no, l'ensenyament en una llengua estrangera tenint en compte la realitat del centre

Un dels objectius del PLC diu el següent: "Adoptar un criteri general de discriminació positiva respecte del català en la presa de decisions que afectin l'ús de les llengües a diferents àmbits tenint en compte que és la llengua que parteix d'una situació desfavorida històricament".

A l'etapa de secundària, a causa de les característiques del conjunt del nostre alumnat i que s'han exposat al llarg d'aquest projecte i, sobretot, en el punt 2.2, el Claustre va decidir no incorporar l'ensenyament en una llengua estrangera, ja que això dificultava encara més el seu aprenentatge.

S'ha de tenir en compte que gran part del nostre alumnat és nouvingut o ho ha estat en etapes anteriors i altra part, tot i que són nascuts a Mallorca, no tenen una competència lingüística prou sòlida i això fa que sigui necessari treballar les dues llengües oficials perquè puguin assolir la secundària amb un bon nivell.

A l'etapa de Primària, seguint les directrius que estableix la LOMLOE, l'aprenentatge de la llengua estrangera s'ha de basar en els repertoris i experiències de l'alumnat facilitant així la seva participació en actes de comunicació senzills. Com a acord de centre i per tal de facilitar l'adquisició de la lectoescriptura, abans que els infants tinguin assolit aquest procés, la llengua anglesa es treballarà exclusivament de forma oral.

6. Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües i com s'articula aquest ensenyament.

Previsions metodològiques

Bàsicament ens centrarem en el que marca el perfil de sortida a la LOMLOE pel que fa a la competència lingüística, tant a l'educació primària com a l'educació secundària:

"La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal, de manera coherent i adequada, en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals, per tal d'evitar els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signatura per pensar i per aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària".

6.1. Previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament i aprenentatge de les llengües curriculars i de la competència comunicativa

En l'aprenentatge i adquisició de llengües hi ha diferents aspectes que interactuen i a través dels quals s'ha de treballar. Així, els continguts rellevants de la competència subjacent comuna per a l'aprenentatge de les llengües en l'educació plurilingüe són els següents:

- **El coneixement conceptual.** És la manera com l'alumnat comprèn significats o conceptes de les paraules.
- **El coneixement del món.** La persona bilingüe adquireix coneixements en qualsevol de les llengües que domina i pot recuperar-los en qualsevol llengua.
- **La consciència metalingüística.** És la capacitat de tractar el llenguatge com un objecte susceptible d'objectivació i anàlisi
- **El llenguatge descontextualitzat.** Fa referència a objectes no presents en el context de comunicació o presenta una informació que no compartixen els receptors. És l'ús del llenguatge que es fa en els textos escrits o en les explicacions dels docents.
- **Coneixement sobre els diferents gèneres textuais,** per mitjà dels quals es du a terme la comunicació personal, social, acadèmica, literària i la comunicació pròpia dels mitjans de

comunicació.

- **Les habilitats cognitives**, com ara identificar, relacionar, triar i classificar, establir connexions, comparar, seqüenciar, recordar, resoldre problemes, sintetitzar, analitzar, avaluar.
- **Les estratègies lectores**. Són estratègies cognitives de construcció de sentit del text en el moment de llegir, com ara la formulació i comprovació d'hipòtesis sobre el contingut del text, l'elaboració d'inferències d'informacions no explícites, el control de la comprensió, etc.
- **Les estratègies de producció escrita**. S'hi inclouen, entre altres, les habilitats i estratègies com ara la contextualització de l'escrit, la planificació del text, la textualització, l'avaluació, la revisió i la correcció.
- **Les habilitats cognitivolingüístiques**. Directament relacionades amb l'adquisició, producció i transmissió de coneixements corresponents a les diferents àrees d'estudi, com ara argumentar, definir, demostrar, descriure, explicar, justificar, resumir, etc.
- **Les estratègies de processament de la informació i les tècniques d'estudi i de treball intel·lectual**. Conceptualització, memorització, planificació, redacció, etc.
- **Les representacions sobre les diferents llengües i cultures**, la seva situació i el seu valor funcional, construïdes a partir de les experiències lingüístiques i culturals pròpies, o bé apreses durant la socialització dins dels grups de referència, de les quals deriven actituds cap a les diferents llengües, la motivació per adquirir-les i/o fer-les servir, i les normes personals d'ús.

6.2. Recursos

Els recursos amb què compta el centre per a l'ensenyament de les diferents llengües són els següents:

1. Recursos informàtics
 - Aules equipades amb ordinadors: un ordinador fix i un carretó d'ordinadors portàtils amb dispositius per a tot l'alumnat.
 - Comptam amb projectors amb pantalla a totes les aules.
2. Altres recursos i espais
 - A primària es compta amb biblioteques d'aula nodrides amb un sortit de llibres de tot tipus de gènere i nivells, en català, castellà i anglès.
 - Comptam amb racons de lectura on els alumnes poden gaudir de la lectura.
 - Aula de PALIC.
 - Material visual en diferents idiomes.
 - Biblioteca del centre.
 - Biblioteca de barri.
3. Recursos humans
 - Els propis del centre.
 - Coordinació lingüística.
 - Coordinació de PALIC.
 - Coordinació de biblioteca.

- Auxiliar de conversa en llengua anglesa i francesa.

6.3. Activitats de foment de l'hàbit lector

En el curs 21-22 es va elaborar el Pla lector de centre per tal de millorar la competència lectora i per crear l'hàbit lector en el nostre alumnat. Aquest pla es comença a aplicar en el curs 22-23.

Els objectius del pla lector del nostre centre són els següents:

OBJECTIUS DELS EIXOS	Saber llegir: Aprenentatge inicial de la lectura (aprenentatge del codi, consciència fonològica, treball de frase), fluïdesa lectora, estratègies de comprensió, estructures textuais informatives.
	Llegir per gust: Hàbit lector (temps diari de lectura, diversificar el fons, biblioteca de centre, biblioteques d'aula, bibliopatis, referents.
	Llegir per aprendre: Lectura d'estudi, lectura digital, lectura crítica.
FORMACIÓ DELS DOCENTS	• Coordinar la metodologia • Formar el professorat
COMUNITAT EDUCATIVA/ENTORN	• Facilitar a l'alumnat i a les famílies l'accés als recursos (obrir biblioteca al barri, activitats extraescolars, EDUTECA) • Coordinar la renovació del fons de la biblioteca amb la comunitat educativa i les llibreries del barri • Fer un fons de llibres comú a la biblioteca
PERSONALITZACIÓ DELS APRENENTATGES (DUA)	• Eliminar les barreres socioculturals • Garantir millors expectatives de futur
ALTRES OBJECTIUS	• Coordinar el claustre • Treballar la transversalitat • Reforçar la comunitat educativa

6.4. Plantejaments sobre l'avaluació de la competència comunicativa

La competència comunicativa, és la suma de diferents components, mentre que en el procés d'aprenentatge i adquisició de les llengües hi participen altres aspectes diferents de forma simultània. Aquest punt s'ha de tenir molt en consideració perquè al nostre centre hi abunden alumnes amb domini de dues o més llengües. El desenvolupament de les habilitats d'un parlant de més de dues llengües s'ha de poder avaluar.

El plantejament de la nova llei educativa, la LOMLOE, vigent a partir del curs 22-23, contempla

criteris específics a totes les àrees per avaluar la competència comunicativa, és, per tant, una tasca de tot docent que s'ha de reflectir a les programacions i a l'avaluació.

Així doncs, activitats com ara exposicions orals amb audiència pública: presentacions, conferències, representacions, etc. han d'ésser pràctiques habituals a les aules del nostre centre.

6.5. Estratègies organitzatives i curriculars per desenvolupar la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars

S'han de seguir metodologies que reforcin els aspectes més comunicatius i s'han de crear els espais necessaris per treballar les destreses orals. Per això cal la implicació de tots els docents. S'ha d'aprofitar el potencial que ofereixen les TIC per a l'aprenentatge d'idiomes. En coordinació amb la resta de docents, s'ha de treballar l'assumpció per part de l'alumnat de la llengua oral i l'escrita per unificar l'enfocament metodològic i optimitzar els esforços. S'han d'establir criteris prioritaris i criteris d'avaluació.

6.5.1. Objectius

1. Augmentar la competència en comunicació lingüística de l'alumnat.
2. Incrementar la pràctica lingüística en català en contextos socials.
3. Fomentar el coneixement intercultural.
4. Formar per a una ciutadania activa, amb esperit crític i respectuosa amb els drets humans i la pluralitat.
5. Estimular la curiositat i la creativitat.

6.5.2. Pla d'acció

1. El Claustre ha de ser conscient que els docents som referents lingüístics.
2. S'han d'incrementar els contextos d'ús lingüístic de la llengua catalana a través de sortides i intercanvis.
3. Cal que es fomentin els sistemes d'informació i comunicació tecnològica.
4. S'ha de fer una tasca per potenciar el pla lector.
5. Incrementar activitats de la biblioteca.
6. És necessari fomentar assemblees i debats entorn de diferents temes, tant dins l'aula com al centre en general per tal de crear espais de diàleg.

7. Especificació de les àrees, matèries o mòduls que s'impartiran en cada una de les llengües

Tenint en compte que el nostre alumnat presenta moltes mancances en la llengua pròpia de les Illes Balears i tenint constància que pràcticament l'únic lloc on en tenen contacte és al centre educatiu, totes les matèries s'imparteixen en llengua catalana, exceptuant les matèries de llengua castellana i llengües estrangeres. D'aquesta manera, s'intenta compensar el coneixement de les dues llengües cooficials.

8. Criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre amb l'objectiu d'assolir el domini de les dues llengües oficials al final de l'escolaritat obligatòria

Un centre amb una realitat sociolingüística tan complexa i variada com la del CPIESO Aurora Picornell requereix una coordinació entre les àrees lingüístiques i no lingüístiques que assegurï l'aprenentatge d'ambdues llengües oficials. Hem vist, en els apartats anteriors, els plantejaments sobre el desenvolupament i l'avaluació de la competència comunicativa d'alumnat plurilingüe. Alhora, hem de ser conscients que des de totes les àrees es treballen les aptituds en competència comunicativa. Per això, és necessària la implicació de la resta d'àrees no lingüístiques, que es poden desenvolupar en multitud de situacions:

- **Gèneres de text:** Orals: debat (entre l'alumnat), exposició a l'aula (d'un/a alumne/a), desenvolupament d'un tema (pel docent), posada en comú (després d'un treball en equip)... Escrits: treball monogràfic, situació d'aprenentatge, mural...
- **Tipus de discurs:** Parla col·laborativa (en la construcció de coneixements), narració d'un fet històric, descripció d'una ferramenta, d'un moble, d'un monument o d'un mineral, instruccions per a fer un experiment, explicació d'un fenomen observat o argumentació d'un punt de vista.
- **Habilitats de lectura i escriptura:** De lectura: identificar el tema, les idees principals i els detalls; utilitzar els coneixements sobre els gèneres i els tipus de text per comprendre; diferenciar fets i opinions; integrar la informació de suport visual (mapes, gràfics, fotografies...) amb la del text verbal; valorar la qualitat de les idees del text; jutjar el propòsit de l'autor/a i les conclusions, etc.
- **D'escriptura:** planificar, documentar-se, elaborar un esborrany i revisar-lo; desenvolupar les idees principals i els continguts d'acord amb el propòsit i el destinatari; organitzar el text de manera que tenguï una introducció atractiva, un desenvolupament lògic i efectiu de les idees, i

una conclusió satisfactòria; incorporar elements visuals i sonors; incorporar al text informació d'un altre mitjançant cites, paràfrasis o resums.

- **Habilitats cognitivolingüístiques:** Demostrar, explicar, justificar, resumir, posar exemples...
- **Llenguatge:** Aspectes lèxics, gramaticals i ortogràfics propis del llenguatge de les àrees.
- **Altres llenguatges:** Tipogràfics: tipografia i compaginació, gràfics, mapes, diagrames, plànols, dibuixos...
- **Processament de la informació:** Estratègies: localitzar informació, seleccionar-la, valorar-la, organitzar-la, reelaborar-la i comunicar-la.
- **Recursos:** biblioteques, Internet, documents multimèdia...
- **Tècniques de treball i estudi:** Prendre notes, fer esquemes i mapes semàntics, fer preguntes, demanar aclariments, participar en el treball de grup, preparar una exposició o un debat, etc.

9. Objectius del pla d'acollida per a alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de llengua catalana i, si també fos el cas, de llengua castellana

Per tal que els alumnes nouvinguts puguin esdevenir ciutadans de ple dret de la comunitat que els ha acollit, cal que assolixin al més aviat possible, una competència lingüística mínima en les dues llengües oficials, perquè es puguin manejar en el centre i en la societat.

Cal que aprenguin a valorar l'ús del català, encara que no la sentin com a llengua pròpia. Tenint en compte les característiques d'aquest centre, s'ha desenvolupat un programa d'acollida que intenta accelerar l'aprenentatge de les dues llengües. Cal especificar que només l'actuació coherent de tot el claustre pot afavorir la consecució d'aquest objectiu.

9.1. Objectius

1. Garantir el manteniment d'un programa d'acollida al centre.
2. Respectar el dret a l'educació (article 27 de la Constitució espanyola).
3. Aconseguir que l'alumnat nouvingut, en acabar l'ESO, domini les llengües catalana i castellana.
4. Afavorir l'assoliment dels objectius de l'etapa d'ESO a l'alumnat que, per raons particulars de caire socioeducatiu, es trobi en dificultat per fer-ho.
5. Aconseguir un nivell de competència lingüística suficient que permeti a l'alumnat integrar-se sense problemes en un grup classe ordinari.
6. Conèixer les característiques culturals i històriques de la nostra comunitat.
7. Aconseguir una competència lingüística suficient per a la plena integració en la nostra comunitat.

8. Actuar de forma global com a centre davant l'arribada d'alumnat nouvingut.
9. Aconseguir que l'alumnat nouvingut entengui el funcionament del nostre centre, l'assumeixi i s'hi integri al més aviat possible.
10. Fomentar un nou model de convivència al nostre centre, basat en la interculturalitat.
11. Organitzar i planificar les activitats que es duran a terme durant tot el curs per tal d'integrar aquest alumnat, qui les realitzarà, com i de quina manera s'avaluaran.
12. Prioritzar el coneixement de les llengües oficials per tal de facilitar la integració de l'alumnat nouvingut al seu entorn.
13. Facilitar la tasca docent davant el repte que suposa atendre alumnes d'orígens diversos i procedents de sistemes educatius diferents.

9.2. Pla d'actuació

1. En el cas de secundària, incorporació al grup on hi hagi l'alumnat de PALIC, aquell que desconeix la llengua catalana o no en té una competència suficient per poder seguir una classe en català dins el grup ordinari.
2. Priorització del català com a llengua de relació amb l'alumnat nouvingut.
3. Adquisició d'una competència lingüística suficient per poder seguir les classes en llengua catalana, atesa la prioritat de conèixer la llengua vehicular del centre per poder funcionar en el dia a dia.
4. Socialització de l'alumnat nouvingut dins el grup classe i dins el centre educatiu. Coneixença del món cultural i de la realitat social en què viuen actualment.
5. Potenciació de les tasques de voluntariat lingüístic més enllà de l'àmbit estrictament acadèmic.
6. Promoció de la igualtat d'oportunitats per tal d'evitar qualsevol tipus de marginació.
7. Preparació específica dels grups que integren alumnes nouvinguts (pla d'acollida).
8. Consideració de l'aprenentatge del català com una responsabilitat compartida de tot el professorat.
9. Revisió periòdica del Pla d'acollida de l'alumnat de nova incorporació no catalanoparlant que formarà part de la Programació General Anual.

10. Aplicació, seguiment i avaluació del projecte lingüístic de centre

10.1. Objectius

1. Avaluar el PLC al final de cada curs i deixar-ne constància dins l'apartat corresponent de la memòria de centre.
2. Concretar quines seran les tasques que desenvoluparà la CNL i la CCP per tal de fer un seguiment de l'aplicació de PLC.
3. Fer un seguiment de l'evolució dels usos i competències lingüístics al centre, fent les corresponents enquestes cada tres cursos.

10.2. Pla d'acció

1. La tasca d'avaluació serà duta a terme per la CNL que s'encarregarà d'elaborar diferents instruments i criteris d'avaluació, prèviament consensuats amb l'equip directiu i amb la CCP i lliurar-ne els resultats.
2. Es revisaran anualment totes les activitats proposades i se'n valoraran els resultats per així decidir-ne la continuïtat o no.
3. La comissió pot establir uns indicadors d'avaluació que podran ser des de l'observació directa fins a mesures més precises.
4. El projecte ha de ser revisat cada 5 anys o en qualsevol any sempre que calgui adaptar-lo als canvis que s'hagin pogut produir en el context del centre.
5. Elaboració i aplicació d'una enquesta de competències i usos lingüístics cada tres cursos acadèmics als diferents estaments de la comunitat educativa, per poder anar seguint l'evolució dels usos lingüístics i l'efectivitat d'aquest projecte lingüístic.